

ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΕΓΟΜΕΝΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (ΕΚΛ) ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Μετά την έκδοση Υπουργική Απόφασης 491-9/1/2021, (σε υλοποίηση των όσων προβλέπονται από τον ν.4692/2021) καλούνται οι σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να συντάξουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (ΕΚΛ) εντός του σχολικού έτους 2020 – 2021.

Σε σχέση με το ζήτημα της σύνταξης του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της ΥΑ, (ΕΚΛ) έχουμε να παρατηρήσουμε τα παρακάτω:

1. **Είναι εντελώς αδικαιολόγητο και άστοχο να απαιτείται αυτή τη χρονική στιγμή σύνταξη κανονισμού.** Σε μια περίοδο δηλαδή που τα σχολεία είναι κλειστά και είναι άγνωστο το πότε θα ανοίξουν. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας που συντάσσεται, ισχύει για ένα σχολικό έτος. Το σχολικό έτος είναι ήδη κοντά στη λήξη του. Και βέβαια, οι Σύλλογοι Διδασκόντων έχουν καθορίσει ήδη από την αρχή της χρονιάς –όπως κάνουν κάθε χρόνο– τα βασικά σημεία για τη λειτουργία των σχολείων ακολουθώντας ένα ξεκάθαρο παιδαγωγικό πλαίσιο που αντιμετωπίζει κάθε πρόβλημα που τυχόν προκύψει.

2. Το γεγονός ότι το Υπ. Παιδείας εκδίδει μια τέτοια υπουργική απόφαση εν μέσω αναστολής της λειτουργίας των σχολικών μονάδων, δείχνει ότι δεν ενδιαφέρεται καθόλου για την αντιμετώπιση ζητημάτων λειτουργίας των σχολείων. **Το Υπ. Παιδείας ενδιαφέρεται να επιβάλει ένα κανονισμό γιατί θέλει να τον συνδέσει με την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας.** Και πράγματι, ο συγκεκριμένος ΕΚΛ αποτελεί έναν από τους δείκτες του θεματικού άξονα 9 της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης σχολικών μονάδων.

3. Το Υπουργείο Παιδείας επιδιώκει να κατοχυρώσει ότι για ζητήματα που συνδέονται με την παιδαγωγική λειτουργία του σχολείου, δεν θα αποφασίζει αποκλειστικά ο Σύλλογος Διδασκόντων **αλλά θα συναποφασίζει μαζί και ο Δήμος και ο Σύλλογος Γονέων** επιβάλλοντας στην πράξη την παραχώρηση αρμοδιοτήτων στην τοπική αυτοδιοίκηση και τη «διοίκηση» του σχολείου σε τοπικούς φορείς πέρα από το σύλλογο διδασκόντων.

4. **Επιδιώκει επίσης, τη μεταφορά ευθυνών του εργοδότη (του κράτους) για τα ποικίλα προβλήματα των σχολείων** (προβλήματα υποδομών και ποιότητας σχολικού χώρου, ελλείψεις εκπαιδευτικών, διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που μπορεί να έχουν και οικονομικό κόστος κτλ) στις πλάτες εκπαιδευτικών και μαθητών.

5. Προτείνει ένα πλαίσιο πειθάρχησης και καταστολής συμπεριφορών με πρωτοφανή και ανεφάρμοστα μέτρα, θεσμοθετώντας για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες την τιμωρία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση!

Ας δούμε όμως ορισμένα σημεία του ΕΚΛ:

A. Ποιος αποφασίζει για τον ΕΚΛ;

«Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας συντάσσεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή/της Διευθύντριας της σχολικής μονάδας και με τη συμμετοχή όλων των μελών του συλλόγου διδασκόντων, των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, καθώς και εκπροσώπου του οικείου Δήμου. Στις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου συμμετέχει και το Προεδρείο του δεκαπενταμελούς μαθητικού συμβουλίου. Η απόφαση εγκρίνεται από τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου που έχει την παιδαγωγική ευθύνη του Σχολείου και από τον Διευθυντή/τη Διευθύντρια Εκπαίδευσης».

Ο πονηρός νομοθέτης δεν αναφέρεται ούτε στον Σύλλογο Διδασκόντων, ούτε στο Σχολικό Συμβούλιο, στο οποίο συμμετέχουν όλοι οι παραπάνω φορείς. Εισηγείται ο/η Διευθυντής/ντρια και η απόφαση εγκρίνεται από τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια. Δεν αναφέρεται πουθενά όμως ρητά ποιο σώμα, ποιο όργανο παίρνει την απόφαση. Επίσης, ο/η Συντονιστής/Συντονίστρια έχουν τη δικαιοδοσία να απορρίπτουν τον ΕΚΛ μέχρι να τον φέρουν στα μέτρα τους. Δηλαδή, στην πραγματικότητα, ο «εξωτερικός αξιολογητής» των σχολείων θα αποφασίζει και τον δήθεν «εσωτερικό» κανονισμό!

B. Πρωτοφανή και ανεφάρμοστα στοιχεία πειθάρχησης

«Τα σχολικά παραπτώματα θα αντιμετωπίζονται από το σχολείο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και με γνώμονα την αρχή ότι η κατασταλτική αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων πρέπει να είναι η τελευταία επιλογή, χωρίς όμως να αποκλείεται ως παιδαγωγικό μέτρο».

Ποια κατασταλτικά μέτρα προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία για το νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο; Τιμωρίες όμως δεν προβλέπονται από τη νομοθεσία εδώ και δεκαετίες. Σχεδιάζεται κάποια επαναφορά τους από το Υπουργείο Παιδείας;

Προφανώς, η καθυστερημένη προσέλευση δεν είναι αποδεκτή και, ιδιαίτερα εάν συμβαίνει συστηματικά, επιβάλλεται να υπάρχουν πολύ αυστηρές συστάσεις στους γονείς.

Όμως ας δούμε τι προβλέπει η ΥΑ: *«Οι μαθητές/μαθήτριες προσέρχονται στο σχολείο πριν από την έναρξη των μαθημάτων, ενώ όσοι προσέρχονται με καθυστέρηση παραμένουν σε καθορισμένο, εκ των προτέρων χώρο στο Σχολείο και εισέρχονται στην τάξη τους μετά την ολοκλήρωση της τρέχουσας διδακτικής ώρας, εκτός αν ο Σύλλογος Διδασκόντων/Διδασκουσών έχει αποφασίσει διαφορετικά για τη είσοδο των μαθητών/μαθητριών στην τάξη τους».*

Σε ποιον καθορισμένο χώρο και ποιος θα τους επιβλέπει; Σε κάθε περίπτωση, το μέτρο είναι τουλάχιστον πρωτοφανές για την πρωτοβάθμια. Ας σκεφτούμε ένα νηπιάκι ή ένα πρωτάκι να απομονωθεί σε «καθορισμένο εκ των προτέρων χώρο» για μία διδακτική ώρα! Ένα ανήλικο παιδί, εξ ορισμού, δεν καθυστερεί με δική του ευθύνη. **Με ποιο σκεπτικό ο νομοθέτης προβλέπει αυτή την ανήκουστη τιμωρία του δια της απομόνωσης σε «καθορισμένο χώρο»;**

Γ. Ενοχοποιούνται οι μαθητές για τις ανύπαρκτες σχολικές υποδομές

Εκεί που πραγματικά είναι να απορεί κάποιος είναι που το Υπουργείο αναφέρεται στην ανάγκη να ενισχυθεί το αίσθημα ευθύνης των μαθητών για την ποιότητα του σχολικού χώρου.

Δεν θα διαφωνούσε φυσικά κανείς με την ανάγκη οι μαθητές να εκτιμούν και να σέβονται τον χώρο του σχολείου. Μήπως όμως πρέπει κάποιος (το κράτος ίσως; ο δήμος ίσως;) να αρχίσει να φτιάχνει τέτοιους χώρους, «καθαρούς και συντηρημένους χώρους αιθουσών, εργαστηρίων που διαμορφώνουν τον περιβάλλοντα χώρο μέσα στον οποίο είναι δυνατόν να καλλιεργηθεί η ψυχή του παιδιού»;

Αντί λοιπόν να φροντίσει για τη σωστή συντήρηση των σχολικών κτιρίων, την κατασκευή νέων , σύγχρονων σχολικών μονάδων και την αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης ώστε μπορούν τα σχολεία να καλύπτουν τις λειτουργικές τους ανάγκες, **φτάνει μάλιστα στο σημείο να επιβαρύνει τους γονείς με το κόστος επιδιόρθωσης των «φθορών» που θα προκαλέσουν οι μαθητές (!!)**. Βρέθηκε, λοιπόν, επιτέλους ο ένοχος για τα κακά χάλια των σχολικών υποδομών. Και μάλιστα, χωρίς να διαχωρίζει καν εάν πρόκειται για ακούσιες ή εκούσιες φθορές. Εάν χαλάσει μια μικροφωνική, εάν πέσει και χαλάσει ένα μικρόφωνο, εάν σπάσουν κάποια όργανα χημείας κατά τη διάρκεια ενός πειράματος, ποιος θα πληρώσει το κόστος;

Δ. Υποβαθμίζεται και απαξιώνεται ο ρόλος του Συλλόγου Διδασκόντων

Είναι απορίας άξιο γιατί μια σειρά ζητήματα, που καλύπτονται από το γενικότερο νομοθετικό πλαίσιο και αποτελούν αντικείμενα απασχόλησης και απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων (π.χ. σχολικές εκδηλώσεις, δράσεις, πρωτοβουλίες, σχολικός εκφοβισμός), εντάσσονται στα πλαίσια του «εσωτερικού κανονισμού».

Ε. Η Υ.Α. για τον ΕΚΛ ανοίγει τον δρόμο για το αυταρχικό σχολείο της αξιολόγησης.

Δεν είναι τυχαίο ότι από τη ΥΑ αλλά και από τα προτεινόμενα σχέδια, απουσιάζει εντελώς μια σημαντική λέξη. **Η λέξη ΔΙΚΑΙΩΜΑ. Πού είναι τα δικαιώματα των μαθητών και των εκπαιδευτικών; Και πώς διαφυλάσσονται;** Στο αυταρχικό σχολείο της αξιολόγησης δεν υπάρχουν δικαιώματα, μόνο υποχρεώσεις και ποινές. Το Υπουργείο λες και απευθύνεται σε εισαγγελικά όργανα και όχι σε δασκάλους των παιδιών αναφέρεται στην «κατασταλτική» αντιμετώπιση των σχολικών παραπτώματων, ενώ σε ζητήματα αντιμετώπισης συμπεριφορών ο κυρίαρχος ρόλος του συλλόγου διδασκόντων υποβαθμίζεται με την ενίσχυση του ρόλου του Διευθυντή και του Συντονιστή του Εκπαιδευτικού Έργου.

Ποια είναι η δικιά μας απάντηση;

Κανείς δεν είναι ενάντια στη θέσπιση ενός πλαισίου λειτουργίας της σχολικής μονάδας. Ενός πλαισίου δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, στα πλαίσια των ευρύτερων στοχεύσεων δημιουργίας κλίματος εμπιστοσύνης, αλληλεγγύης και σεβασμού ανάμεσα στα μέλη της σχολικής κοινότητας. Ενός πλαισίου που, για να είναι αποτελεσματικό, θα συναποφασίζεται με τους μαθητές μας σαν «συμφωνία», «συμβόλαιο» για να λειτουργούμε με αρμονία και αλληλοσεβασμό. Που θα αντιμετωπίζει προβλήματα και θα επιχειρεί να δώσει λύσεις.

Η διαδικασία σύνταξης αλλά και αναθεώρησής του πρέπει να είναι διαδικασία δημοκρατικού διαλόγου και συμφωνίας. Οφείλει να είναι προϊόν συνεργασίας και συναίνεσης. Ένας σχολικός κανονισμός που έχει προκύψει με την ενεργό συμμετοχή των παιδιών, γίνεται περισσότερο σεβαστός, αφού τα παιδιά ερωτώνται και συμμετέχουν στη διαμόρφωση και διατύπωση του και έτσι ενισχύεται το αίσθημα του «ανήκειν» στη σχολική κοινότητα.

Αλλά όλα αυτά, ανήκουν σε μια άλλη λογική, που μπορεί να απασχολεί τους εκπαιδευτικούς αλλά δεν απασχολεί καθόλου το Υπουργείο Παιδείας...

Εμείς οι εκπαιδευτικοί λοιπόν, που δεν είμαστε περαστικοί από την εκπαίδευση, ενημερώνουμε την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, (που πιθανόν αδυνατεί να το αντιληφθεί) ότι, όλα αυτά μας έχουν απασχολήσει και έχουμε εφαρμόσει λύσεις.

Ξέρουμε πολύ καλά ότι πολλά από τα κοινωνικά και εκπαιδευτικά προβλήματα που ξεσπούν μέσα στο σχολείο έχουν την αιτία τους σε προβλήματα που γεννιούνται έξω από αυτό. Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών, με συναίσθηση του παιδαγωγικού μας ρόλου, μέσα από τους Συλλόγους Διδασκόντων, χωρίς τυμπανοκρουσίες, αντιμετωπίζουμε αποτελεσματικά και καθημερινά απλά ή συνθετότερα προβλήματα.

Διαπιστώνουμε με λύπη και αγανάκτηση ότι η στόχευση του Υπουργείου δεν είναι να επιλυθούν αυτά τα προβλήματα, ούτε να στηριχθεί ο εκπαιδευτικός της τάξης.

Απλά, στοχεύουν να δημιουργήσουν ένα σχολείο που χωρίς καμία στήριξη, χωρίς χρηματοδότηση, υποδομές και μόνιμο προσωπικό καλείται να λύσει ως «αυτόνομη» οικονομική και εκπαιδευτική μονάδα το σύνολο των προβλημάτων. Και αν δεν τα καταφέρνει θα φταίει το ίδιο, οι εκπαιδευτικοί του, οι γονείς και οι μαθητές του.

Συναδέλφισσες-συνάδελφοι

- Ο ΕΚΛ που προτείνεται από την ΥΑ πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του από το εκπαιδευτικό κίνημα. Και στην ουσία του και στη διαδικασία του. Οι Σύλλογοι Διδασκόντων θα υπερασπιστούν τον κυρίαρχο ρόλο τους.
- Τα σχολεία και οι Σύλλογοι Διδασκόντων δεν χρειάζεται να αλλάξουν τίποτα από όλα όσα έχουν αποφασίσει στην αρχή της χρονιάς, τα οποία αποτελούν το πλαίσιο λειτουργίας τους και τον εσωτερικό κανονισμό τους.
- Από την ΦΕΚ δεν ορίζεται κανένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τον εσωτερικό κανονισμό αλλά αναφέρεται συνολικά για το έτος 2020 -2021.
- Καλούμε το Δ.Σ. της ΔΟΕ, να προχωρήσει άμεσα σε αναλυτική και συγκεκριμένη απόφαση για το θέμα.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΣ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΕΛΑΜΠΙΑΝΑΚΗ ΖΕΤΤΑ



Η Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΑΡΑΜΠΑ ΣΟΦΙΑ